

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока О.Г. Набока

“28” серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика)

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Інформатика)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2020 р.

Розробники:

Мозговий Л.І., доктор філософських наук, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Степанов В.В., кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Богданова Н.Г., доктор філософських наук, професор кафедри охорони праці та екологічної безпеки ННПІ УПА

Ємельяненко Г.Д., доктор філософських наук, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін, Донбаського державного педагогічного університету

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри проф. Федь В.А

Погоджено групою забезпечення спеціальності - 014 Середня освіта (Інформатика) за освітньо-професійної програми 014 Середня освіта (Інформатика)

Керівник групи забезпечення доц. Стьопкін А.В.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“28” серпня 2020 р.

протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов'язкова
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:
	3-й
	Семестр
	5-й
	Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 6, самостійної роботи здобувачів – 12	24 год.
	Практичні
	24 год.
	Самостійна робота
	42 год.
	Вид контролю: залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціально – політичні студії» є засвоєння здобувачами значення основних категорій політології та соціології: змісту соціальних і політичних інститутів, влади як суспільно – політичного феномену, особистості як суб'єкта соціально – політичних відносин, місця і ролі лідерства та еліт в соціально - політичній ієрархії, політичної культури як суспільного явища, соціально-політичних процесів у суспільстві, політико - соціальних відхилень та конфліктів, громадської думки та соціально-політичних технологій, сутності світової політики в епоху глобалізації.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання,
методів навчання, методів контролю з обов'язкової навчальної дисципліни
«Соціально – політичні студії»**

Компетентності, які формуються з посиленням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиленням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку</p>	<p>ПРН 6. Уміє використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.</p>	<p>Словесні методи: інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання); Практичні методи: практичні заняття, дискусії, робота в групах, робота в парах;</p>	<p>Спостереження за активністю здобувачів, доповідь, есе, наукове повідомлення, презентації, виконання контрольних завдань. Вид контролю: залік</p>

<p>предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя;</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;</p> <p>ЗК 11. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>		<p>Наочні методи спостереження, ілюстрації, демонстрації, презентації.</p>	
--	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Денна форма			
	усьо го	зокрема		
		л	п	с.р.
Тема №1 Соціально-політичні студії як навчальна дисципліна	8	2	2	4
Тема 2. Суспільство як цілісна система	8	2	2	4
Тема 3. Соціальна стратифікація та соціальна мобільність	8	2	2	4
Тема 4. Суб'єкти суспільного життя (соціологія особистості, сім'ї, молоді, етносоціологія и соціологія нації) та соціальні інститути	8	2	2	4
Тема 5. Сфери життєдіяльності соціальних суб'єктів (соціологія культури, соціологія політики, соціологія освіти.)	8	2	2	4
Тема 6. Організація і проведення конкретно-соціологічних досліджень (розробка програми).	8	2	2	4
Тема 7. Політика як елемент суспільного життя	8	2	2	4
Тема 8. Політична система суспільства. Держава як базовий елемент політичної системи	8	2	2	4
Тема 9. Світові політико-ідеологічні доктрини	8	2	2	4
Тема 10. Політичні партії та партійні системи	6	2	2	2
Тема 11. Політичний процес та його структура. Політичне лідерство та політична еліта	6	2	2	2
Тема 12. Основи теорії міжнародних відносин	6	2	2	2
Усього годин:	90	24	24	42

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1.	Соціально-політичні студії як навчальна дисципліна	2
2.	Суспільство як цілісна система	2
3.	Соціальна стратифікація та соціальна мобільність	2
4.	Суб'єкти суспільного життя (соціологія особистості, сім'ї, молоді; етносоціологія) та соціальні інститути	2
5.	Сфери життєдіяльності соціальних суб'єктів (соціологія культури, соціологія політики, соціологія освіти.)	2
6.	Організація і проведення конкретно-соціологічних досліджень (розробка програми)	2
7.	Політика як елемент суспільного життя	2
8.	Політична система суспільства. Держава як базовий елемент політичної системи	2
9.	Світові політико-ідеологічні доктрини	2
10.	Політичні партії та партійні системи	2
11.	Політичний процес та його структура. Політичне лідерство та політична еліта	2
12.	Основи теорії міжнародних відносин	2
	Усього	24

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна

		форма
1.	Предмет, методологія та структура курсу	2
2.	Суспільство як соціальна система	2
3.	Соціальна структура і стратифікація	2
4.	Соціальні відхилення та конфлікти	2
5.	Людина як суб'єкт і об'єкт політики	2
6.	Громадсько-політичні об'єднання як інститути політичної системи	2
7.	Політичні еліти у сучасному світі	2
8.	Соціально-політичні технології: визначення, сутність, типологія	2
9.	Конфлікти і кризи в політичному житті. Політичні трансформації	2
10.	Світова політика як соціальний феномен. Генезис геополітики	2
11.	Україна на міжнародній арені	2
12.	Геополітичні виклики XXI століття	2
	Усього	24

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1.	Суспільно-політичний дискурс щодо розвитку та майбутнього України.	4
2.	Соціально-політичні процеси в Україні	4
3.	Типи політичних систем. Тенденції трансформації політичної системи сучасної України	4
4.	Соціальний статус і соціальні ролі особистості.	4

	Особливості соціологічного аналізу особистості.	
5.	Сучасні тенденції формування, реалізації та розвитку регіональної соціальної політики в Україні	4
6.	Формування сучасного інформаційного суспільства у розрізі розвитку засобів масової інформації	4
7.	Політична еліта і лідерство в Україні. Формальне та неформальне лідерство в сучасній Україні	4
8.	Соціально-захисна спрямованість державної соціальної політики за умов трансформації українського суспільства.	4
9.	Сутність, механізм і основні функції соціального управління	4
10.	Предмет соціології політики. Громадська думка та соціально-політичні технології	2
11.	Соціально-політичний конфлікт: джерела, причини, динаміка.	2
12.	Основні категорії геополітики. Політичний реалізм як основа розуміння міжнародних процесів	2
	Усього	42

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «Соціально – політичні студії» здійснюється у вигляді поточного контролю знань здобувачів та оцінювання самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За накопичувальною 100 - бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90– 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів		
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 - 25 балів	не прийнято	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є спостереження за активністю здобувачів, завдання для поточного та підсумкового контролю, тести, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, залік.

7. Рекомендована література

Основна

1. Соціально-політичні студії : навч. посіб. / М. П. Требін. – Харків : Право, 2017. – 696 с.
2. Соціологія: терміни і поняття. Навчальний енциклопедичний словник-довідник / за заг. ред. В.М. Пічі [Н.В. Коваліско, Ю.Ф. Пачковський, О.І. Пташник-Середюк та ін.]. Львів: «Новий світ-2000», 2018. 658 с.
3. Політологія: навчально-методичний посібник / Л.М. Мельник, І.А. Дужа. Біла Церква, 2019. – 426 с.

4. Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О.В., Кулішенко Т.Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків : ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

5. Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. унт ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2018. – 460 с.

6. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т.'В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів : «Новий Світ-2000», 2017., Т. 2., 535 с.

Допоміжна

1. Л.М. Мельник, І.А.Дужа Політологія: навчально-методичний посібник. / Біла Церква, 2019 – 426 с.

2. Історія української соціологічної думки: навчальна біографічна енциклопедія / За наук. ред. В.М. Пічі [В.М. Онищук, Ю.Ф. Пачковський, Н.М. Цимбалюк та ін.]. Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. 336 с.

3. Гольцов А. Г. Геополітика та політична географія. Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 416 с.

4. Політологія: підручник / [М. П. Требін, Л. М. Герасіна, І. О. Поліщук, О. М. Сахань та ін.]; за ред. М. П. Требіна. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 462 с.

5. Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції: монографія / [О.О. Безрук, В.С. Бліхар, Л.М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2019. 744 с.

6. Соціально-гуманітарна сфера України в сучасних дискурсах: монографія; за заг. ред. проф. О. Ю. Панфілова. Харків: ХІФ КНТЕУ, Видавець О. А. Мирошниченко, 2019. 284 с.

7. Соціологічні та політологічні студії: підручник для студентів вищих закладів освіти \За ред.Професора А.С.Лобанової. – К.: Каравела, 2018.– 520 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-1.html> – підручники з політології.
2. <http://chitalka.net.ua/zmist/politologija.html> – підручники з політології.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbu.gov.ua
4. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.library.lviv.ua/>
5. Національна історична бібліотека України :// <http://www.dibu.kiev.ua/>
6. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
7. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>
8. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
9. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
10. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України
<http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України
<http://www.rainbow.gov.ua/>
3. Національний інститут стратегічних досліджень <http://www.niss.gov.ua/>
4. Сайт Національної бібліотеки України ім.В.І.Вернадського
<http://www.nbu.gov.ua/>
5. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України
<http://www.nplu.kiev.ua/>
6. Сайт Інституту політичних політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф.Кураса НАН України <http://www.ipiend.gov.ua/?mid=1>

7. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень
<http://www.ucipr.kiev.ua/>

8. Сайт Українського центру політичного менеджмент
<http://www.politik.org.ua/>

9. Сайт журналу «Політологічний вісник»
http://www.nbu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Pv/index.html

9. Посилання на дистанційний курс

1. Дистанційний курс «Соціально – політичні студії»
<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=155>